

ที่ ศร ๐๔๐๔๒/๓๒๓๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ๘๖๑๑๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง มาตรการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ และการเยี่ยมบ้านนักเรียน
เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มาตรการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด
และการเยี่ยมบ้านนักเรียน
๒. เอกสารประกอบการเยี่ยมบ้านนักเรียน จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญในการเปิดภาคเรียน
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ได้กำหนดมาตรการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนที่ ๒
ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย
และสร้างความมั่นใจให้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคม เพื่อให้มีการเปิดเรียนอย่างมีความสุข
และปลอดภัย ตลอดทั้งแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษาหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 (COVID - 19) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้ ๒ สัปดาห์แรกของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕
เป็นสัปดาห์แห่งการเยี่ยมบ้านนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒ ขอให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินการ
ตามมาตรการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ และดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียน
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระชัย ไกยรัตน์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร ๐ ๗๗๕๔ ๕๑๐๓ ต่อ ๑๔

โทรสาร ๐ ๗๗๕๔ ๕๑๐๓ ต่อ ๒๐

มาตรการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ และการเยี่ยมบ้านนักเรียน

๑. ด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของนักเรียนตั้งแต่เดินทางเข้าสู่ประตูรั้วโรงเรียนจนออกจากโรงเรียนถึงบ้าน ดังนี้

๑.๑ การเดินทางมาเรียนของนักเรียน

- การดูแลนักเรียน มีการจัดครูเวรดูแลหน้าประตูโรงเรียนช่วงเช้าและเย็น
- การควบคุมดูแล การใช้รถโรงเรียนที่ปลอดภัย
- การควบคุมดูแล การใช้รถบนท้องถนนและพาหนะในการมาเรียนของนักเรียน
- จัดบริเวณที่จอดรถให้มีความปลอดภัยต่อนักเรียน
- กำหนดพื้นที่จอดรถและจุดรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัย
- จัดครูดูแลทางข้ามม้าลายหน้าโรงเรียน

๑.๒ การจัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนปลอดภัย

- ๑.๒.๑ เข้มงวดกวดขันให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ “ปลอดภัยยาเสพติด/สารเสพติดทุกชนิด” รวมทั้งสมุนไพรรักษา (กัญชา) รวมทั้งปลอดภัยอาวุธทุกชนิด
 - ๑.๒.๒ ประตูโรงเรียน รั้วโรงเรียน มีความแข็งแรงไม่ชำรุด
 - ๑.๒.๓ การสำรวจและซ่อมบำรุงระบบป้องกัน ระบบแจ้งเตือน ระบบอาณัติสัญญาณเตือนภัย ให้สามารถพร้อมใช้งาน อาทิ สัญญาณเสียงเตือนภัย ทางหนีไฟหรือประตูหนีไฟ สัญญาณเตือนอัคคีภัย เครื่องตรวจจับควันไฟ เครื่องตรวจจับความร้อน ระบบไฟสำรอง ระบบป้องกันไฟฟ้ารั่ว ระบบสายดิน ไฟฉายฉุกเฉิน ถังดับเพลิง เป็นต้น
 - ๑.๒.๔ ซักซ้อมอัปเดตและจุดเสี่ยงที่เป็นอันตรายต่อนักเรียน อาทิ สายไฟฟ้าแรงต่ำ ไฟฟ้าส่องสว่างให้เพียงพอ อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในอาคารเรียนและอาคารประกอบ พื้นที่อันตรายในเขตก่อสร้าง สระน้ำ บ่อน้ำ คูคลอง รางระบายน้ำ อาคารที่ชำรุด บริเวณพื้นที่รกร้าง ตัดแต่งต้นไม้ กิ่งไม้ ตัดตั้งกล่องวงจรปิด เป็นต้น
 - ๑.๒.๕ สนามเด็กเล่น เครื่องเล่น ปลอดภัย ไม่ชำรุด เครื่องเล่นมีการยึดฐานติดกับพื้นแข็งแรง
 - ๑.๒.๖ ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่สะอาดถูกสุขลักษณะ มีป้ายสัญลักษณ์บอกห้องน้ำชายหรือหญิงที่ชัดเจน มีการปรับปรุงห้องน้ำให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอไม่เป็นมูมอับ มุมเสี่ยง
 - ๑.๒.๗ โรงอาหารสะอาดถูกสุขลักษณะ มีที่นั่งเพียงพอสำหรับนักเรียน มีครูดูแลในช่วงที่นักเรียนรับประทานอาหาร
 - ๑.๒.๘ การจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ และสร้างเครือข่ายการสื่อสารความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
 - ๑.๒.๙ ตรวจสอบและคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้าและออกสถานศึกษาตลอดเวลา อาทิ ผู้มาติดต่อราชการ ผู้ปกครองนักเรียน หรือบุคคลภายนอกอื่น ๆ ที่จะเข้ามาภายในสถานศึกษาทุกกรณีอย่างเคร่งครัด ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ
- ### ๑.๓ การให้บริการและดูแล ด้านโภชนาการ ด้านสุขภาพ
- ๑.๓.๑ จัดรายการอาหารกลางวันที่มีคุณค่าครบถ้วนตามหลักโภชนาการและเพียงพอสำหรับนักเรียนแต่ละช่วงวัย
 - ๑.๓.๒ บุคลากรที่มีหน้าที่ประกอบอาหารต้องปฏิบัติให้ได้ตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข

- ๑.๓.๓ บำรุงรักษาภาชนะ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบอาหารให้สะอาดถูกสุขอนามัย จัดเก็บให้เป็นสัดส่วน
- ๑.๓.๔ มีที่บริการน้ำดื่มที่สะอาด เพียงพอ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกระทรวงสาธารณสุข
- ๑.๓.๕ งดจำหน่าย หรือปรุง หรือโฆษณา อาหาร ขนมน และเครื่องดื่ม ที่มีส่วนผสม ของยาเสพติด/สารเสพติดทุกชนิดรวมทั้ง สมุนไพรควบคุม (กัญชา)
- ๑.๓.๖ มีห้องพยาบาลเบื้องต้น มีเวชภัณฑ์ยา มีการตรวจสอบวันหมดอายุของยา มีครุอนามัย โรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบ ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการปฐมพยาบาล เบื้องต้นได้

๑.๔ การป้องกันภัยธรรมชาติ (ภัยหนาว/อุทกภัย/อื่น ๆ)

- ๑.๔.๑ จัดทำแผนเผชิญเหตุภัยธรรมชาติและการให้ความช่วยเหลือนักเรียน
- ๑.๔.๒ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน และผู้ปกครองทราบถึงสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่จะเกิดขึ้น
- ๑.๔.๓ ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทางราชการและติดตามข่าวสารอยู่เสมอ
- ๑.๔.๔ ติดตามสถานการณ์สาธารณภัยจากเว็บไซต์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สายด่วน ๑๗๘๔
- ๑.๔.๕ สำรองพื้นที่เสี่ยงจากเว็บไซต์ <http://www.obec-hazardmap.com>

๑.๕ การป้องกันภัยจากยาเสพติด

- ดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกัญชา หรือกัญชงในสถานศึกษาส่วนราชการ หรือหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๖ การป้องกันภัยจากการพกอาวุธมาโรงเรียน

- จัดทำข้อมูลและเฝ้าระวังกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีแนวโน้มใช้ความรุนแรง เป็นพิเศษ
- จัดให้มีมาตรการป้องกัน ตรวจสอบและควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
- ที่เป็นอันตรายและสามารถนำมาใช้เป็นอาวุธหรือสิ่งเทียมอาวุธในการก่อเหตุทำร้ายร่างกาย นักเรียนหรือบุคลากรในโรงเรียน
- ติดตั้ง 'emergency panic button' หรือปุ่มแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ที่ใช้สำหรับส่งสัญญาณเตือนดังออกไปภายนอกอาคาร เพื่อความรวดเร็วในการเข้ามาช่วยเหลือจากผู้รักษาความปลอดภัยในโรงเรียน ผู้เกี่ยวข้อง หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ฝึกทักษะการเอาตัวรอดให้กับครูและนักเรียน
- มีป้ายประชาสัมพันธ์สายด่วน หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ ถูกฉีก ติดไว้ทุกอาคารเรียน
- ฝึกซ้อมเหตุฉุกเฉินในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง เพื่อเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ หรือภัยคุกคามทุกรูปแบบ
- จัดระบบรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างเข้มงวด โดยมีเครือข่ายจากภายนอก ร่วมดำเนินการ

๒. การเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ที่ถดถอย (Learning Loss)

๒.๑ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม/ชดเชย หรือกิจกรรมเสริมทักษะเพิ่มเติมให้กับนักเรียน

๒.๒ การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายตามความถนัด ความสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีการพัฒนาทักษะด้านวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิตอย่างต่อเนื่อง

๒.๓ นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงพื้นที่ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือนักเรียน เพื่อลดปัญหาทางสุขภาพจิต

๒.๔ การจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการเรียนรู้ Active Learning

๓. การจัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน

๓.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตแจ้งสถานศึกษาจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕

๓.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนและเชิญชวนให้ผู้บริหารในระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น องค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมเดินทางเยี่ยมบ้าน

๓.๓ นำข้อมูลนักเรียนจากการเยี่ยมบ้าน มาใช้ในการดูแลนักเรียนทุกคน ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และมีความสุข

๓.๔ สรุปรายงานผลการเยี่ยมบ้านนักเรียนมายัง สพฐ.

๔. ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน

๔.๑. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งบเงินอุดหนุน ๕ รายการ (สำหรับภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๕ : ๓ รายการ) (จัดสรรช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๕)

๔.๒ จัดสรรปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน (เป็นรายบุคคล) (ภาคเรียนที่ ๒ จัดสรรในเดือนธันวาคม ๒๕๖๕)

๔.๓ จัดสรรค่าอาหารสำหรับนักเรียนประจำพักนอน

๔.๔ จัดสรรงบประมาณให้กับผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ ตำแหน่งธุรการโรงเรียน เพื่อลดภาระงานครู (ภาคเรียนที่ ๒ จัดสรรช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕)

๔.๕. สืบหาความเสียหายโรงเรียนที่ประสบอุทกภัย เพื่อจัดสรรงบประมาณซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างอื่น

เอกสารประกอบการดำเนินการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ที่	รายการ	QR-Code
๑	คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา	 http://gg.gg/12h2pe
๒	แผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา	 http://gg.gg/12h2pk
๓	แผนเผชิญเหตุความปลอดภัยสถานศึกษา	 http://gg.gg/12h2pv
๔	แนวทางการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนด้านความปลอดภัย ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)	 http://gg.gg/12h2q8
๕	แนวทางการเยี่ยมบ้านนักเรียน	 http://gg.gg/12i4b3
๖	การดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนน กรณี รถรับ-ส่งนักเรียน	 http://gg.gg/12h2qj

ที่	รายการ	QR-Code
๗	การแจ้งเตือนการเข้าสู่ดูหนาวของประเทศไทย	 http://gg.gg/12h2qr
๘	ขอจัดส่งคู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัย สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา	 http://gg.gg/12h2qz
๙	มาตรการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สพฐ.	 http://gg.gg/12h2r7
๑๐	คู่มือการดำเนินการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สพฐ.	 http://gg.gg/12h2rd
๑๑	การเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๕ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	 http://gg.gg/12h2rq
๑๒	ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง พายุ “เนสาท” ฉบับที่ ๑๑ (๒๕๘/๒๕๖๕)	 http://gg.gg/12h2s1
๑๓	การรายงานสถานการณ์สาธารณสุขของสถานศึกษาในสังกัด	 http://gg.gg/12h2sc

ที่	รายการ	QR-Code
๑๕	การดำเนินงานและเฝ้าระวังเกี่ยวกับกัญชาหรือกัญชงในสถานศึกษา	 http://gg.gg/12h2sl
๑๕	ผลการจัดลำดับความเสี่ยงภัยพิบัติแผ่นดินไหว	 http://gg.gg/12h2t0
๑๖	เพิ่มความเข้มงวดและกำหนดมาตรการเข้าออกสถานศึกษาของบุคคลภายนอก	 http://gg.gg/12h2ta
๑๗	กำชับแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกัญชาหรือกัญชงในสถานศึกษา	 http://gg.gg/12h2tm
๑๘	ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ประจำปี ๒๕๖๕	 http://gg.gg/12h2u9
๑๙	นโยบายการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของเด็กปฐมวัย	 http://gg.gg/12h2ux

ที่	รายการ	QR-Code
๒๐	กำชับ เน้นย้ำแนวทางป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)	 http://gg.gg/12h2v3
๒๑	ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกักขังหรือกักขังในสถานศึกษาส่วนราชการ หรือหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕	 http://gg.gg/12h2yh
๒๒	Infographic เตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565	 http://gg.gg/12i4bp

มาตรการเตรียมความพร้อม การเปิดภาคเรียนที่ 2 มีการศึกษา 2565 และกิจกรรมเชิงมหามานักเรียน

1 ด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา

- 1.1 การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน
- 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนปลอดภัย
- 1.3 การให้บริการและดูแล ด้านโภชนาการ ด้านสุขภาพ
- 1.4 การป้องกันภัยธรรมชาติ (ภัยหนาว/อุทกภัย/อื่น ๆ)
- 1.5 การป้องกันภัยจากงาเสียดัด
- 1.6 การป้องกันภัยจากการพอกาคุมหาโรงเรียน

2

การเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้
และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อแกมปัญหา
การเรียนรู้ที่ตกถอง
(Learning Loss)

3

การจัดกิจกรรมการเชิงมหามานักเรียน

4

ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

และ

แนวทางการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

หลักการและแนวคิด

เจตนารมณ์และหลักการพื้นฐานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการดำเนินงานที่มีแบบแผน ขั้นตอนชัดเจนในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ปัญหาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้เป็นระบบที่มุ่งหวังพื้นฐานและ แนวทางการดำเนินการในประเด็นสำคัญ ดังนี้

(๑) การปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหาร ครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ให้มุ่งไปสู่ความรับผิดชอบต่อในการดูแลพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม (Educating the Whole Child)

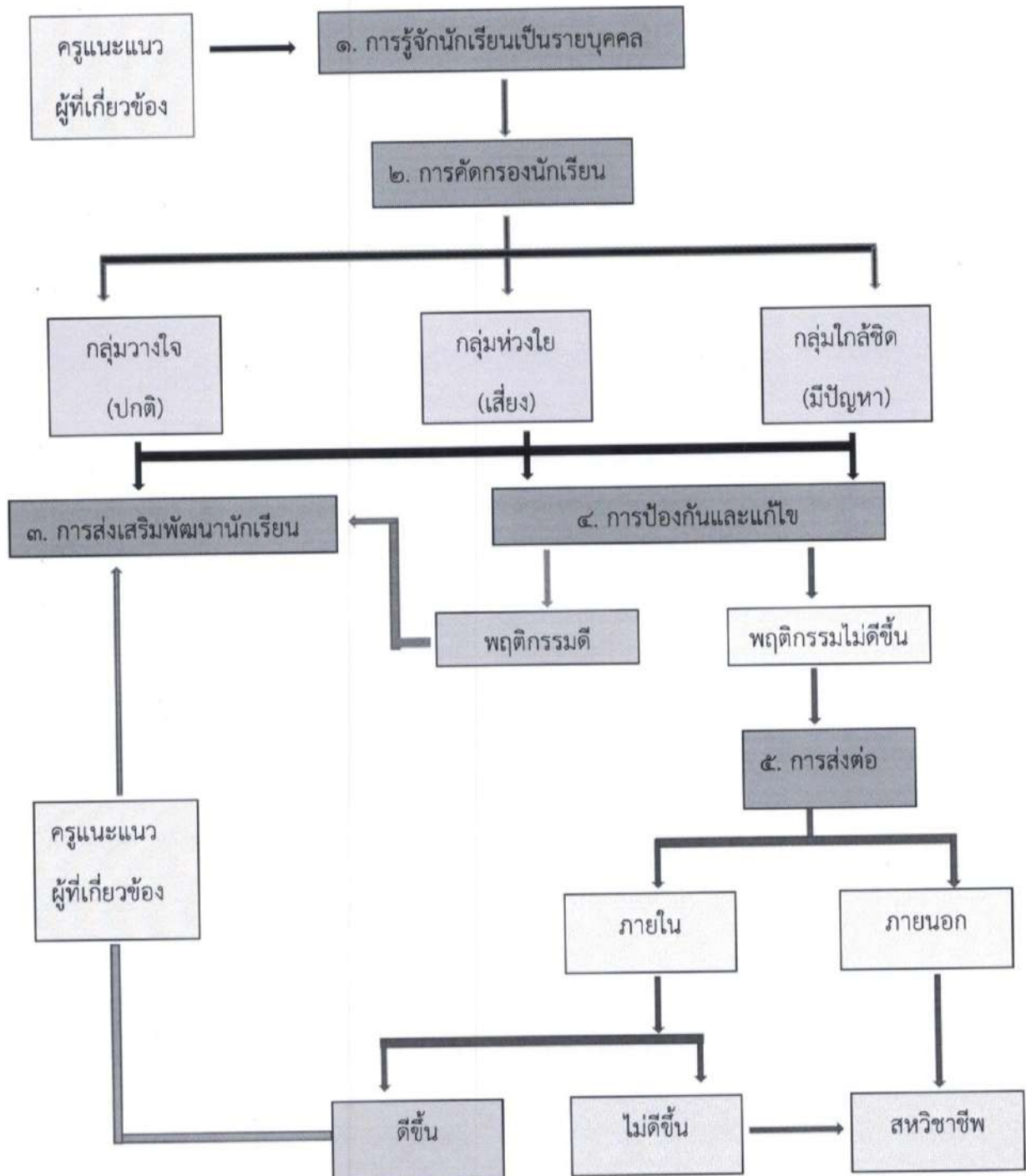
(๒) การวางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนมีครู-อาจารย์ อย่างน้อยหนึ่งคนที่จะดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยเชื่อมประสานการดำเนินงานทุกส่วนทั้งโรงเรียน

(๓) การสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มีความสัมพันธ์ภาพที่ใกล้ชิดกับผู้ปกครองเพื่อให้การดูแลทั้งบ้าน โรงเรียน และชุมชนเชื่อมประสานกัน

(๔) การส่งเสริมให้ผู้ปกครองรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายเพื่อช่วยกันเฝ้าระวังดูแลกลุ่มเครือข่ายช่วยเหลือสนับสนุนบุตรหลาน

(๕) การประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้มีการส่งต่อ และรับช่วงการแก้ไข ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ และสหวิชาชีพ

ขั้นตอนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ สพฐ.

การเยี่ยมบ้าน (Home Visit)

การเยี่ยมบ้านเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมักจะนำไปใช้ในขั้นตอนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการแสดงถึงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับบ้านในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนอย่างลึกซึ้ง มีข้อมูลเชิงประจักษ์ และได้พบเห็นสภาพความเป็นจริงของนักเรียนในครอบครัวและชุมชนและชุมชน สามารถประเมินสาเหตุของปัญหา แล้วดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสม ตลอดจนหาแหล่งสนับสนุนที่จะช่วยให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีกิจกรรมย่อย ดังนี้

๑. ระยะเตรียมการ

(๑) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและประชาชนทราบการดำเนินงานโดยใช้สื่ออย่างหลากหลาย เช่น การประชุมผู้ปกครอง การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์การประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ประจำหมู่บ้าน การจัดทำแผ่นพับ การจัดทำจดหมายข่าว ฯลฯ

(๒) รวบรวม สังเกต ศึกษาข้อมูลนักเรียน ทั้งข้อมูลเชิงพฤติกรรมและกายภาพ เช่น พฤติกรรมขณะอยู่โรงเรียน การแต่งกาย ความสะอาดของร่างกายการเดินทาง ไป-กลับจากบ้านถึงโรงเรียน เป็นต้น นำมาวิเคราะห์ สรุป และกำหนดวัตถุประสงค์ในการเยี่ยมบ้าน

(๓) วิเคราะห์ว่าใครคือคนที่ต้องการพบ เช่น พ่อแม่ หรือลุง ป้า น้า อาของนักเรียน

(๔) เตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์ ทักษะในการสื่อสารเพื่อการสร้างสัมพันธภาพ การค้นหาปัญหา การรู้สึกเข้าใจและเห็นใจ การให้กำลังใจ ทบทวนประเด็นที่จะสังเกตและสนทนา

(๕) นัดหมายล่วงหน้า เพื่อให้พร้อมทั้งสองฝ่าย หรือในกรณีที่ต้องการข้อมูลที่เป็นธรรมชาติ ไม่มีการจัดฉาก ผู้เยี่ยมบ้านอาจไม่นัดหมายล่วงหน้า

๒. ระยะเยี่ยมบ้าน

(๑) ไปตามนัด กรณีไม่ไปต้องแจ้งล่วงหน้าเพราะผู้ปกครองนักเรียนบางคนอาจต้องหยุดงานเพื่อรอพบครู ไม่ควรเลื่อนนัดถ้าไม่จำเป็น

(๒) หากไปตามนัดแล้วไม่พบใคร ให้ถามข้อมูลจากเพื่อนบ้านใกล้เคียงเพื่อทราบข้อมูลที่จะมาในครั้งต่อไป

(๓) รวบรวมข้อมูลโดย

- การสังเกตสภาพที่อยู่อาศัย และพฤติกรรมของนักเรียนและบุคคลในบ้านนักเรียน
- การพูดคุยสนทนากับพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน

ระหว่างเยี่ยมบ้านควรระวังการเขียนบันทึก ไม่ควรทำขณะสนทนา แต่อาจใช้สื่อช่วยบันทึกอื่น ทั้งนี้ ควรขออนุญาตผู้ปกครองก่อน และต้องถือเป็นความลับไม่นำไปเผยแพร่

(๔) เมื่อเยี่ยมบ้านเสร็จควรรีบจดบันทึกข้อมูลที่พบจากการสังเกตและการสนทนาในแบบบันทึก ที่เตรียมไว้ทันที เพื่อรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วนที่สุด

๓. ระยะเวลาหลังการเยี่ยมบ้าน

(๑) ควรกลับมาทบทวนข้อมูลจากการสังเกตและการสนทนารวมถึงข้อมูลจากภาพที่ถ่ายได้ เพื่อสรุปเป็นข้อสังเกตข้อมูลของนักเรียน นำไปใช้ส่งเสริม พัฒนาป้องกัน และแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

(๒) สรุปรายงานและความเห็นของผู้เยี่ยมบ้าน เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลนักเรียน

พึงระลึกเสมอว่าข้อมูลและความเห็นของผู้เยี่ยมบ้านเป็นข้อมูลเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน ควรรักษาความลับและใช้อย่างระมัดระวังที่สุด

ตัวอย่าง แนวทางการให้ความช่วยเหลือหลังจากการเยี่ยมบ้าน

ด้านที่ต้องการความช่วยเหลือ	แนวทาง/กิจกรรมให้ความช่วยเหลือ
๑. ด้านเศรษฐกิจ	๑. จัดหาทุนการศึกษา ๒. จัดหางานพิเศษให้ทำเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ๓. จัดหาปัจจัยพื้นฐานให้ เช่น อาหารกลางวัน เสื้อผ้า หนังสือยืมเรียน จักรยาน ยืมเรียน ฯลฯ
๒. ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต	๑. จัดอาหารเสริม ๒. จัดกิจกรรมโฮมรูมฝึกทักษะชีวิตด้านอารมณ์และสุขภาพจิต ๓. แจกผู้เกี่ยวข้องร่วมช่วยดูแล กรณีมีโรคประจำตัว เช่น ครูผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ๔. ส่งต่องานอนามัยโรงเรียน หรือแพทย์(กรณีรุนแรง)
๓. ด้านการเรียน	๑. แจกผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้สอนรายวิชา เพื่อจัดการสอนซ่อมเสริม ๒. จัดกิจกรรมโฮมรูมเกี่ยวกับการส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนรู้ / การวางแผนการเรียนที่เหมาะสมกับสัลาการเรียนรู้ (Learning Style) ของตนเอง
๔. ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	๑. จัดกิจกรรมทักษะชีวิตในการป้องกันตัวจากการถูกล่วงละเมิด ๒. ให้คำปรึกษาแนะนำวิธีปฏิบัติตนที่สมควรเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การปรับเปลี่ยนเจตคติ และพฤติกรรมที่ปฏิบัติต่อนักเรียน
๕. ด้านความสามารถพิเศษ	๑. จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน ๒. จัดเวทีให้โอกาสนักเรียนแสดงความสามารถ ส่งเข้าประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ
๖. ด้านความปลอดภัย - ความรุนแรงในครอบครัว - สารเสพติด - การติดเกม/อินเทอร์เน็ต	๑. ประสานงานเครือข่ายผู้ปกครองเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง ๒. แจกคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก ให้ร่วมพิจารณาช่วยเหลือ

แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน

ชื่อ - สกุล (นาย/นางสาว/ต.ช./ต.ญ).....ชื่อเล่น.....

ชั้น.....เลขที่..... โทรศัพท์..... id line..... Facebook.....

สถานการณ์เยี่ยม : เยี่ยมแล้ว ครั้งที่..... ภาคเรียนที่..... ยังไม่ได้เยี่ยม.....

ข้อมูลจากการสังเกตและสอบถาม : ให้ทำเครื่องหมาย ถูกในช่องสี่เหลี่ยม

บ้านที่พักอาศัย

๑. บ้านที่อาศัย

- บ้านของตนเอง บ้านเช่า อาศัยอยู่กับผู้อื่น บ้านญาติ
- หอพักอาศัยอยู่กับ.....
- อื่นๆ

๒. ระยะทางระหว่างบ้านไปโรงเรียนไป/กลับ.....กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง.....ชม.

๓. การเดินทางของนักเรียนไปโรงเรียน

- ผู้ปกครองมาส่ง เดินทางมาเอง โดย.....
- รถโรงเรียน รถโดยสารประจำทาง รถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานต์
- รถจักรยาน เดิน อื่นๆ

๔. สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

๔.๑ สภาพตัวบ้าน ดี พอใช้ เก่าทรุดโทรม พื้นที่คับแคบ ไม่มีความเป็นสัดส่วน

๔.๒ สะอาดมีระเบียบ ไม่ค่อยสะอาด สกปรกไม่มีระเบียบ อื่น ๆ.....

๔.๓ สาธารณูปโภค ไฟฟ้า มี ไม่มี

น้ำเพื่อให้อุปโภค/บริโภค มี ไม่มี

ห้องสุขา มี ไม่มี

๔.๔ โปรดระบุสภาพแวดล้อมรอบที่อยู่อาศัย เช่น ใกล้แหล่งมั่วสุ่ม ใกล้สถานบันเทิง ชุมชนแออัด เป็นต้น

.....

.....

ข้อมูลครอบครัว

๑. สมาชิกในครอบครัวนักเรียน จำนวน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

๒. พี่น้องที่เกิดจากบิดามารดาเดียวกัน ชาย.....คน หญิง.....คน รวม.....คน

๓. พี่น้องที่เกิดจากต่างบิดามารดา ชาย.....คน หญิง.....คน รวม.....คน

กรณีในครอบครัวมีผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

.....

.....

.....

๔. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว

รักใคร่กันดี ขัดแย้งทะเลาะกันบางครั้ง ขัดแย้งทะเลาะกันบ่อยครั้ง ห่างเหิน

ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบางครั้ง ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบ่อยครั้ง อื่น ๆ.....

๔.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

สมาชิก	สนิทสนม	เฉยๆ	ห่างเหิน	ขัดแย้ง
บิดา				
มารดา				
พี่/น้องชาย				
พี่/น้องสาว				
ปู่/ย่า/ตา/ยาย				
ญาติ				
อื่นๆ.....				

- ๔.๒ มีเวลาอยู่ร่วมกันกี่ชั่วโมงต่อวัน.....
- ๔.๓ ภาระงานความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อครอบครัว.....
- ๔.๔ กิจกรรมยามว่างหรืองานอดิเรก.....
- ๔.๕ กรณีที่ผู้ปกครองไม่อยู่บ้านฝากเด็กนักเรียนอยู่บ้านกับใคร.....
๕. รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน.....บาท นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจาก.....
 นักเรียนทำงานหารายได้ อาชีพ..... รายได้วันละ.....บาท
 นักเรียนได้เงินมาโรงเรียนวันละ..... บาท
๖. พฤติกรรมความเสี่ยง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ๖.๑ สุขภาพ
- ร่างกายไม่แข็งแรง มีโรคประจำตัวหรือเจ็บป่วยบ่อย มีภาวะทุพโภชนาการ
- ป่วยเป็นโรคร้ายแรง/เรื้อรัง สมรรถภาพทางร่างกายต่ำ
- ๖.๒ สวัสดิการหรือความปลอดภัย (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- พ่อแม่แยกทางกันหรือแต่งงานใหม่ เล่นการพนัน
- มีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรง/เรื้อรัง/ติดต่อกัน บุคคลในครอบครัวติดสารเสพติด
- บุคคลในครอบครัวเล่นการพนัน มีความขัดแย้ง/ทะเลาะกันในครอบครัว
- ความขัดแย้งและมีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ไม่มีผู้ดูแล
- ถูกทารุณ/ทำร้ายจากบุคคลในครอบครัว/เพื่อนบ้าน ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ
- ถูกทารุณ/ทำร้ายจากบุคคลในครอบครัว/เพื่อนบ้าน
- ๖.๓ ระยะทางระหว่างบ้านไปโรงเรียน.....กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง.....ชม.นาที
- ๖.๔ การเดินทางของนักเรียน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ผู้ปกครองมาส่ง รถโดยสารประจำทาง รถจักรยานยนต์ รถโรงเรียน
- รถยนต์ รถจักรยาน เดิน อื่นๆ
- ๖.๕ ภาระงานความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อครอบครัว (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ช่วยงานบ้าน ช่วยดูแลคนเจ็บป่วย/พิการ
- ช่วยค้าขายเล็กๆน้อยๆ ทำงานพิเศษแถวบ้าน
- ช่วยงานในนาไร่ อื่นๆ

๖.๖ กิจกรรมยามว่างหรืองานอดิเรก (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ดูทีวี/ฟังเพลง	☐ ไปเที่ยวห้าง/ดูหนัง
☐ อ่านหนังสือ	☐ ไปหาเพื่อน/เพื่อน
☐ แ่วน/สกีออย	☐ เล่นเกม คอมพิวเตอร์/มือถือ
☐ ไปสวนสาธารณะ	☐ เล่นดนตรี
☐ อื่นๆ	

๖.๗ พฤติกรรมการใช้สารเสพติด (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ คบเพื่อนในกลุ่มที่ใช้สารเสพติด	☐ สมาชิกในครอบครัวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด
☐ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใช้สารเสพติด	☐ ปัจจุบันเกี่ยวข้องกับสารเสพติด
☐ เป็นผู้ติดบุหรี่ สุรา หรือการใช้สารเสพติดอื่นๆ	

๖.๘ พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ มีการทะเลาะวิวาท	☐ ก้าวร้าว เกร	☐ ทะเลาะวิวาทเป็นประจำ
☐ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น	☐ ทำร้ายร่างกายตนเอง	☐ อื่นๆ

๖.๙ พฤติกรรมทางเพศ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ อยู่ในกลุ่มชายบริการ	☐ ใช้เครื่องมือสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับด้านเพศเป็นเวลานานและบ่อยครั้ง
☐ ชายบริการทางเพศ	☐ หมกมุ่นในการใช้เครื่องมือสื่อสารที่เกี่ยวข้องทางเพศ
☐ มีการมั่วสุมทางเพศ	☐ ตั้งครรภ์

๖.๑๐ การติดเกม (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ เล่นเกมเกินวันละ ๑ ชั่วโมง	☐ ขาดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
☐ เก็บตัว แยกตัวจากกลุ่มเพื่อน	☐ ใช้จ่ายเงินผิดปกติ
☐ อยู่ในกลุ่มเพื่อนติดเกม	☐ ร้านเกมอยู่ใกล้บ้านหรือโรงเรียน
☐ เล่นเกมเกินวันละ ๒ ชั่วโมง	☐ หมกมุ่น จังจี้ในการเล่นเกม
☐ ใช้เงินสิ้นเปลือง โทก ลักขโมยเงินเพื่อเล่นเกม	☐ อื่นๆ.....

๖.๑๑ การเข้าถึงสื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้จากที่อยู่อาศัย

☐ สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้จากที่อยู่อาศัย	☐ ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้จากที่อยู่อาศัย

๖.๑๒ การใช้เครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์

☐ ใช้โซเชียลมีเดีย/เกม (ไม่เกินวันละ ๓ ชั่วโมง)
☐ ใช้โซเชียลมีเดีย/เกม (วันละ ๓ ชั่วโมงขึ้นไป)

๗. ข้อห่วงใยของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

.....

.....

.....

๘. สิ่งที่คุณปกครองต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือนักเรียน

☐ ด้านการเรียน	☐ ด้านพฤติกรรม	☐ ด้านเศรษฐกิจ (เช่น ขอรับทุน)	อื่น ๆ.....

.....

.....

.....

๙. ความช่วยเหลือที่ครอบครัวเคยได้รับจากหน่วยงานหรือต้องการได้รับการช่วยเหลือ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ไม่จำเป็น

.....
.....
.....

วันที่บันทึกข้อมูล...../...../.....

ผู้ให้ข้อมูลนักเรียน.....
เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็น ()

ผู้บันทึกข้อมูลนักเรียน.....
()

ตำแหน่ง/หน้าที่.....